

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Woord en wetsteen: beschouwingen over schrijven op het snijvlak van kunst en wetenschap

Rasker, M.N.A.

Citation

Rasker, M. N. A. (2022, October 18). *Woord en wetsteen: beschouwingen over schrijven op het snijvlak van kunst en wetenschap*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3484291>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3484291>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

2. **TROOST**

[Correspondentie tussen literatuurcriticus Arjan Peters en dichter-moleculair bioloog Leo Vroman⁹]

AP: ‘Het begrip “systeem” kennen we sinds uw bundel *Psalmen* (1994) als uw speciale aanspreekvorm voor een veronderstelde —maar niet antwoorde [sic MR]—orde of ordenend principe. Dat wat anderen wellicht God noemen. Nu schreef u in de prozabundel *Snippers* (1958) al een stukje getiteld ‘Systeem’, waarin u uw verwondering uit over de menselijke neiging om slechts in één richting te denken: de voorwaartse [...], terwijl u het “ongerichte, tweehandige strelen” van de liefde preferereert. En in uw autobiografie *Warm, rood, nat en lief* (1994) herinnert u zich een drieste poging die u als Utrechtse student ondernam, kunst en wetenschap met elkaar te verbinden. [...] Is de micro-ordening van een gedicht een poging iets in een systeempje onder te brengen, zonder dat u exact weet wat die “hogere” of andere orde is waar Alles onder valt?’

LV: ‘Ik heb dat stukje ‘Systeem’ opgezocht, en onmiddellijk proberend het na bijna een halve eeuw nog met mijzelf eens te zijn, verbaasde ik mij over toespelingen over dingen die ik toen nog niet wist.¹⁰ Dat een kwantum, een foton, kan bestaan en niet bestaan, afhankelijk van wat we zelf doen, en dan nog op twee plaatsen tegelijk. [...]

Het lijkt me heel natuurlijk, literatuur als een soort wetenschappelijk onderzoek te beschouwen, naar overigens nauwelijks minder exacte problemen of vragen. Voor mij is proza meer als een echt soort lab werk, het voelt zelfs alsof ik iets met een testnaald, gedreven door de resultaten, over mijn hersenschors beweeg. Terwijl poëzie meer lijkt op het uitwerken van een theorie die op een werkelijkheid (orde?) is toe te passen.’

9 | Arjan Peters, *Het woord is aan de schrijver. Interviews*, 2005: pp. 11-12. Leo Vroman (1915-2014) was een Nederlands Amerikaans dichter en wetenschapper (bioloog, hematoloog). Sinds 1947 woonde hij in de Verenigde Staten. In 1964 ontving Vroman de P.C. Hooftprijs voor zijn poëzie. In zijn wetenschappelijk vakgebied is zijn naam vereeuwigd in het “vroman-effect”: de herkenning en opsporing van bepaalde bloedstollingsverschijnselen.

10 | ‘Dat niet-kennen vind ik nu belangrijker. Waar kennis faalt ontstaat ruimte voor liefde.’ Leo Vroman, *Warm, rood, nat & lief*, 1994: p. 30 (voetnoot ingevoegd, MR).